

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 11/12 november 2023
32-ste zondag door het jaar.¹

Tien meisjes in het donker.
Zo beschrijft Jezus de toestand van de wereld.
De wereld is in duisternis en zij hoopt vurig op de morgen.
Zijn er voldoende mensen die olie bij zich dragen, die licht kunnen verspreiden in de duistere wereld?

Tien meisjes.
Wie naar een synagoge gaat weet nooit precies hoe laat de dienst zal beginnen. Er moet een *minjan* zijn: dat betekent dat de Heilige Schrift pas kan worden voorgelezen en de gebeden gezegd en gezongen, wanneer er minimaal *tien* volwassen gelovigen aanwezig zijn.
Tien meisjes.
Zijn er voldoende mensen die niet ingedommeld zijn en die, als de bruidegom komt, hem tegemoet kunnen gaan?

Uiteindelijk sukkelen alle meisjes in slaap.
Zij geloven het wel.
Of juist niet?
Het lijkt erop dat zij alle geloof in een goede uitkomst, in het einde van de nacht, hebben verloren; het lijkt erop dat zij de bruidegom niet meer verwachten.
'Ik leef gewoon maar door, ik slaap rustig uit. Het zal mijn tijd wel duren.'

Uiteindelijk worden zij, wordt de wereld onverwacht gewekt. Zij staan niet klaar, zij hebben niets te bieden. Hebben zij alle geloof in het licht, op een nieuwe ontmoeting verloren?

¹ Wijsheid 6, 12-16; psalm 63; 1Tess. 4, 13-18; Matteüs 25, 1-13

Slechts de helft heeft olie bij zich, heeft wijsheid voldoende, is verstandig genoeg om in beweging te komen.

Een wreed gewekt wereld, zonder olie voor haar lampen. Denk aan Oekraïne twee jaar geleden; denk aan de Armeniërs in Nagorno Karabach (door bijna iedereen vergeten), denk aan 7 oktober 2023, weerloze mensen door de dood wreed gewekt; denk aan wat daarna kwam: de felle strijd van de machten, de machteloosheid van de weerloze burgers.

Daarover spreekt de Schrift ons aan, vandaag, in deze duistere tijden: over wijsheid, over waakzaamheid bovenal en over licht.

Deze week kostte het geen enkel moeite om de grootste synagoge van ons land geheel te vullen. Voor het eerst, sinds 1938, toen de synagogen in Duitsland in lichterlaaie stonden en ramen, glazen en kristal kapot geslagen werden. Kristallnacht. Talloze mensen kwamen deze week op de negende november op de been. Om dat valse, gruwelijke licht, veroorzaakt door gewelddadig vuur, de opmaat naar volkerenmoord, te gedenken. *Dat nooit meer*. God geve het: dat nooit meer is nu.

Waakzaam, verstandig leven. Olie van wijsheid bij je dragen om licht te verspreiden in een duistere wereld.

Paulus schrijft in onze tweede lezing: "je mag niet bedroefd zijn zoals de andere mensen die geen hoop hebben."

Graag zou ik de olie die vijf van de tien meisjes gelukkig bij zich hebben willen vereenzelvigen met de *hoop*.

Daarin mogen christenen het verschil maken: dat zij, dat wij *hoopvolle* mensen blijven of weer worden. Die kunnen wij als een kostbare brandstof bij ons dragen. Wie hoopvol leeft laat zich niet in slaap sukkelen door de wanhoop of het cynisme. Hoopvol zijn en blijven brengt je in beweging, voorkomt dat je je laat meeslepen door de grote slogans, de haat, de veroordeling. Wie hoopvol leeft ziet altijd een kans tot gesprek, tot ontmoeting, zoals die vijf meisjes met haar olie die tijdig de bruidegom tegemoet kunnen gaan.

De bruidegom is zonder twijfel Jezus, die de nacht van het lijden en dood is doorgedaan en vroeg in de morgen is opgestaan.

Hij gaat door deze duistere wereld. Als wij verstandig en waakzaam leven, ontmoeten wij Hem. Wij ontmoeten vooral in weerloze mensen die het meest te lijden hebben onder de dwaasheid van geweld en oorlog.

De olie van waakzaamheid en hoop bij de hand.

Er zit een zekere dreiging en verdriet in ons evangelie. Die olie kunnen de vijf verstandige meisjes niet delen met die vijf onverstandige meisjes.

Waarom niet?

Omdat er geen tijd te verliezen is.

“Nooit meer is nu”.

De menselijkheid, het gesprek, de weg naar vrede kunnen we niet uitstellen.

Nu moeten we waakzaam zijn.

U en ik, in onze dagelijks leven;

in ons gebed dat nooit mag ophouden;

in ons verstandig, waakzaam leven en handelen.

“Gij moogt niet bedroefd zijn zoals de andere mensen, die geen hoop hebben”, die denken; dood is dood, er is geen uitweg.

“Wij geloven immers dat Jezus is gestorven en weer opgestaan.”

Hij, de Bruidegom, die ons tegemoet komt, is onze hoop.

Amen.

pastoor Nico van der Peet